

VREDEGERECHT
van het kanton
WESTERLO

Rolnummer : 06A412
Repertoriumnr.: 1590/2007

EERSTE BLAD
eerste aanleg

uitgifte afgeleverd
aan :
op :
R.O/U:

AANGEBODEN OP

NIET TE REGISTREREN,
DE E.A. INSPECTEUR

VONNIS

Op de buitengewone openbare terechtzitting van **maandag, vierentwintig september tweeduizend en zeven**, in de gerechtszaal van het Vredegerecht van het kanton WESTERLO, werd door Ons, Ludo CARENS, Vrederechter, bijgestaan door Josephine BREMS, wnd. Hoofdgriffier bij het Vredegerecht van voormeld kanton, het volgende vonnis uitgesproken:

INZAKE:

De gemeente "LAAKDAL", vertegenwoordigd door het College van Burgemeester en Schepenen ; handelend door tussenkomst van de Voorzitter van het Aankoopcomité van onroerende goederen krachtens artikel 61 van de programmawet van 06 juli 1989, die woonst kiest op zijn kantoor te 2000 ANTWERPEN, Italiëlei 4 bus 8, hebbend als raadsman Mr. André VAN LIDT DE JEUDE, advocaat te 2018 ANTWERPEN, Van Breestraat 21.

EISENDE PARTIJ

TEGEN:

[REDACTED], geboren op **[REDACTED]**
te Koersel, **[REDACTED]** wonend te 2431 LAAKDAL,
[REDACTED], hebbend als raadslieden Mr. Johan
VERSTRAETEN, advocaat te 2221 BOOISCHOT, Dorp 72A en Mr.
Gerald KINDERMANS, advocaat te 3870 HEERS, Steenweg 161.

VERWERENDE PARTIJ

Gelet op de artikelen 2, 3, 4, 30, 37, 41 en 43 van de

Wet van 15 juni 1935.

Herzien het verzoekschrift neergelegd ter Griffie op 17 augustus 2006, aangeboden door de Voorzitter van het Aankoopcomité van onroerende goederen, waarvan de burelen gevestigd zijn te 2000 ANTWERPEN, Italiëlei 4 bus 8, strekkende tot onteigening ten algemene nutte van : in casu zijnde innemingen 1 en 2 van het onteigeningsplan "LAAKDAL CONTAINER-PARK" d.d. 23 augustus 2003 gehecht aan het Ministerieel Besluit van 16 juni 2005, namelijk onder de Gemeente LAAKDAL - 1° afdeling :

Inneming 1 :

Twee are vierennegentig centiare (2a 94ca) grond te nemen uit het perceel, ten kadaster gekend als weiland, gelegen "Het Sand", sectie A nummer 203/A met een totale oppervlakte van dertien are twintig centiare (13a 20ca);

Inneming 2 :

Vijf are achtennegentig centiare (5a 98ca) grond te nemen uit het perceel, ten kadaster gekend als weiland, gelegen "Het Sand", sectie A nummer 201 met een totale oppervlakte van vijfentwintig are vijftien centiare (25a 15ca).

Gelet op Onze Beschikking d.d. 18 augustus 2006 (repertoriumnr. 1469/2006 rolnr. 06B225) waarbij de verschijning van partijen op de plaats van de onteigenen percelen werd vastgesteld op 05 september 2006 en mevrouw Inge VAN DEN PLAS, meetkundig schatter onroerende goederen - gezworen landmeter, kantoorhoudend te 2590 BERLAAR, Liersesteenweg 174, als deskundige werd aangesteld.

Gelet op de dagvaarding van Jacques HOUET plaatsvervangend gerechtsdeurwaarder aangesteld in vervanging van Jaak VERHULST gerechtsdeurwaarder te GEEL d.d. 25 augustus 2006, ertoe strekkende :

- Te horen zeggen dat de pleegvormen voorgeschreven door de Wet van 26 juli 1962 vervuld zijn, dat het plan van de grondinnemingen van toepassing is op de goederen waarvan de onteigening wordt gevorderd en bijgevolg de

onteigening van voormelde onroerende goederen te horen uitspreken ;

- Te horen vaststellen, provisioneel en daarna voorlopig, het bedrag van de vergoedingen die aan verwerende partij verschuldigd zijn hoofdens deze onteigening en te horen zeggen dat, mits consignatie van de vergoedingen, eisende partij in het bezit zal treden van de goederen waarvan sprake ;
- Om het opmaken van de plaatsbeschrijving bij te wonen;
- Om, overeenkomstig het artikel 6 vervat in artikel 5 van de Wet van 26 juli 1962, de derden die bij de onteigening belang hebben op grond van huur, gebruikspand, gebruik of bewoning, op de hoogte te brengen van de voorgenomen onteigening ;

Gelet op Ons proces-verbaal van plaatsopneming d.d. 05 september 2006.

Gelet op Ons tussenvonnis d.d. 13 november 2006 waarbij ambtshalve de heropening der debatten werd bevolen op de zitting van 13 december 2006 en de kennisgeving hiervan overeenkomstig art. 775 van het Ger.W. d.d. 16 november 2006.

Gelet op Ons tussenvonnis d.d. 29 januari 2007 waarbij een deskundig onderzoek werd bevolen en waarbij de heer **Professor Dr. Marc BOES**, Gewoon Hoogleraar aan de Rechtsfaculteit van de Katholieke Universiteit Leuven, p/a Collegium Falconis, Instituut voor Administratief Recht, Tiensestraat 41 te 3000 LEUVEN, als deskundige werd aangesteld.

Gelet op het deskundig verslag d.d. 28 maart 2007, ter Griffie toegekomen op 04 april 2007.

Gelet op de verklaringen van partijen.

Gelet op de overgelegde stukken en conclusies.

I. BIJ TUSSENVONNIS D.D. 13 NOVEMBER 2006 WERD ALS VOLGT GESTATUEERD :

Gelet op de verklaringen van partijen.

Gelet op de overgelegde stukken en conclusies.

Overwegende dat het Ministerieel Besluit d.d. 16 juni

2005, genomen door de heer Dirk VAN MECHELEN, Vlaams Minister van Financiën en Begroting, en Ruimtelijke Ordening, houdende goedkeuring van het Bijzonder Plan van Aanleg "Containerpark", van de Gemeente Laakdal en bestaande uit een plan van de bestaande toestand, een bestemmingsplan met bijbehorende stedenbouwkundige voorschriften en een onteigeningsplan, ondermeer bepaalt dat het algemeen nut de onteigening vordert van de onroerende goederen en percelen op het onteigeningsplan aangegeven en dat aan de Gemeente Laakdal de machtiging tot onteigening wordt verleend. Tenslotte bepaalt het kwestieuze Ministerieel Besluit in artikel 4 dat de rechtspleging bij hoogdringende omstandigheden inzake onteigeningen ten algememen nutte, bepaald bij de Wet van 26 juli 1962, op deze onteigening kan worden toegepast. **Overwegende** dat de zaak diensvolgens thans aan Ons Ambt wordt voorgelegd onder verwijzing naar de Wet van 26 juli 1962 betreffende de rechtspleging bij hoogdringende omstandigheden inzake onteigening ten algememen nutte, als vervat in art. 5 van de Wet van 26 juli 1962 betreffende de onteigeningen ten algememen nutte en de concessies voor de bouw van autosnelwegen (B.S. 31 juli 1962).

Overwegende dat art. 7, tweede lid van de Wet van 26 juli 1962 bepaalt dat Ons Ambt oordeelt of de vordering regelmatig is ingesteld, of de door de wet voorgeschreven formaliteiten vervuld zijn en of het plan van de grondinnemingen van toepassing is op het goed waarvan de onteigening wordt gevorderd. Het gaat hier over het wettigheidstoezicht, de legaliteitstoetsing van het kwestieuze onteigeningsbesluit en deze betreft conform art. 159 van de Grondwet zowel de controle op de externe wettigheid (bevoegdheid/vormvoorschriften) als de controle op de interne wettigheid (al dan niet bestaan van machtsoverschrijding of machtsafwending).

Overwegende dat herhaaldelijk reeds werd uiteengezet hoe en waarom het redelijkerwijze onmogelijk is dit

wettigheidstoezicht degelijk te effectueren binnen de 48 uren-termijn vermeld in art. 7, tweede lid van de Wet van 26 juli 1962 (cfr. Vred. Westerlo 11 januari 2002, N.J.W. nr. 3 d.d. 02 oktober 2002, p. 99 ; Vred. Gent, 2de Kanton, 25 november 2003, T. Vred. 2006, p. 165).

Overwegende dat de jongste jaren meer en meer benadrukt wordt dat dit wettigheidstoezicht zeer grondig moet gebeuren gelet op wat volgt :

- onteigening is de meest diepgaande aantasting van het eigendomsrecht, waarbij de overheid aan een eigenaar zijn eigendom ontnemt op een gedwongen, volledige en onherroepelijke wijze, zulks in weerwil van het gegeven dat het ongestoorde genot van de eigendom als een fundamenteel te beschermen recht is gekwalificeerd, zowel in de Belgische Grondwet (art. 16) als in het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens (tweede norm van art. 1 Eerste Protocol). Zeer recentelijk werd één en ander nog sterk in het daglicht gesteld door verschillende magistraten van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens zelf, namelijk tijdens het door Prof. Hugo VANDENBERGHE op 23, 24 en 25 augustus 2006 te Leuven georganiseerde 3-daags internationaal Colloquium "Het E.V.R.M. en het vermogensrecht" (Verslagboek nog te verschijnen bij die Keure, Brugge).
- er moet vastgesteld worden dat de overheid van de uitzondering de regel en anderzijds van de regel de uitzondering heeft gemaakt doordat (zoals in casu) steeds wordt onteigend op grond van de Wet van 26 juli 1962 (die de uitzonderingswet was welke voorzag in een procedure bij hoogdringendheid omdat in 1962 in België blijkbaar dringend een snelwegennet moest worden aangelegd) en niet op grond van de gewone procedure conform de Wet van 17 april 1835 op de onteigening ten algemene nutte (Bull. Off. nr. XXV, 204), later aangevuld door de Wet van 27 mei 1870 houdende vereenvoudiging van de administratieve formaliteiten

inzake onteigening ten algemene nutte (B.S. 29 mei 1870).

Overwegende dat in het onderhavige geval, de onteigende verzoekt, de vordering van de onteigenaar af te wijzen, terwijl de onteigenaar verzoekt deze vordering in te willigen.

Overwegende dat de onteigende tot staving van zijn verzoek tot afwijzing, zich in wezen op zes middelen beroept. Het eerste middel is, dat het bovenvermelde Ministerieel Besluit d.d. 16 juni 2005 uitgaat van de Vlaamse Minister van Financiën en Begroting, en Ruimtelijke Ordening terwijl dit had dienen uit te gaan van de Vlaamse Minister van Binnenlandse Aangelegenheden. Dit eerste middel wordt hierna onderzocht.

Overwegende dat zowel art. 16 van de Belgische Grondwet als de tweede norm van art. 1 van het Eerste Protocol van het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens zeer formeel benadrukken dat niemand van zijn eigendom kan worden ontzet (op Europees niveau wordt zelfs de term "beroofd" gehanteerd), dan op de wijze bij de wet bepaald. Niet alleen tijdens voormeld internationaal Colloquium te Leuven, maar ook reeds vroeger heeft Prof. Hugo VANDENBERGHE (Themis-Zakenrecht, Academiejaar 2002-2003, Vormingsonderdeel 16 "Artikel 1, Eerste Protocol E.V.R.M.") er de nadruk op gelegd dat art. 1, Eerste Protocol de enige bepaling van de Conventie is die een mensenrecht van economische aard beschermt (o.c., p. 5), dat door de zeer ruime interpretatie van het eigendomsbegrip in art. 1, Eerste Protocol ook op het Europees niveau de rechtsbescherming tegen het overheidsoptreden in de vermogensrechtelijke sfeer vrij aanzienlijk is geworden (o.c., p. 26) en vooral dat het toch wel verwondering wekt dat niettegenstaande de directe werking van art. 1, Eerste Protocol in het Belgische recht, de weerslag van deze rechtspraak "vandaag nog niet in al zijn breedte en diepte onder ogen is genomen" (o.c., p. 26 in fine met

verdere verwijzingen onder noot 116). Ons Ambt neemt derhalve deze weerslag wél onder ogen, zoals door Prof. VANDENBERGHE zeer terecht bepleit.

Overwegende dat waar dus niemand van zijn eigendom kan worden ontzet/berooft dan op de wijze bij de wet bepaald, het dus vanzelf spreekt dat eerst dient onderzocht wat de wet precies bepaalt.

Overwegende dat de door de onteigenaar zelf ingeroepen Wet van 26 juli 1962 (gesteld dat deze uitzonderingswet in casu van toepassing zou zijn en niet de gewone onteigeningswet van 17 april 1835) voorheen bepaalde dat de bevoegdheid om te onteigenen toekwam aan de Koning. Die bevoegdheid werd ingevolge de bijzondere wet op de hervorming van de instellingen (BWHI) d.d. 08 augustus 1980 toegekend aan gemeenschappen en gewesten en wat Vlaanderen betreft meer bepaald aan de Vlaamse executieve (later de Vlaamse regering genoemd). Het Arrest d.d. 16 mei 1995 (nr. 38/95, B.S. 28 juni 1995) van het Arbitragehof bepaalt dat de woorden "de Koning" en "het Koninklijk Besluit" in de wet van 26 juni 1962 moeten worden vervangen door "de regering" en het "besluit van de regering". Voorts kan nuttig worden verwezen naar:

- art. 69 BWHI stellende als principe dat elke regering collegiaal beraadslaagt volgens de in ministerraad toegepaste procedure van de consensus doch "onverminderd de door haar toegestane delegaties".
- art. 79 BWHI bepaalt dat "de regeringen" kunnen overgaan tot onteigening ten algemene nutte in de gevallen en volgens de modaliteiten bepaald bij decreet en met inachtneming van de bij wet vastgestelde gerechtelijke procedures en van het principe van de billijke en voorafgaande schadeloosstelling bepaald bij art. 11 (oud) G.W..

Overwegende dat wat nu meer bepaaldelijk het antwoord betreft op het als "eerste middel" opgeworpen voormelde discussiepunt, dit antwoord perfect kan worden teruggevonden in art. 11 van het Besluit van de Vlaamse

Regering d.d. 27 juli 2004 (waarnaar overigens in het M.B. d.d. 16 juni 2005 wordt verwezen) tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering en luidende als volgt :

"De Vlaamse minister, bevoegd voor de Binnenlandse aangelegenheden (eigen onderlijning) heeft delegatie om onteigeningsmachtigingen te verlenen ten algemenen nutte, behoudens in de gevallen bepaald in de wet, aan de gemeenten (eigen onderlijning), de provincies, de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en de erkende provinciale ontwikkelingsmaatschappijen, overeenkomstig het besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 1991 inzake onteigeningen ten algemenen nutte ten behoeve van de gemeenten (eigen onderlijning), de provincies, de intercommunale verenigingen en de gewestelijke ontwikkelingsmaatschappijen".

Overwegende dat hierbij van meetafaan dient aangemerkt dat art. 2 van voormeld besluit d.d. 19 december 1991 uitdrukkelijk bepaalt dat in Vlaanderen de onteigeningen ten behoeve van ondermeer de gemeenten, óók in geval van de uitzonderingsprocedure vervat in de wet van 26 juli 1962, de administratieve procedure voorzien in de wet van 1870 voor een belangrijk deel dienen te respecteren. Zie ook art. 1 van het besluit d.d. 19 december 1991.

Overwegende dat in casu de onteigenaar als argument om te concluderen dat het Besluit hier niet door de Vlaamse minister van Binnenlandse aangelegenheden maar door de Vlaamse minister van Ruimtelijke Ordening diende genomen, verwijst naar de particulariteit in casu van de koppeling van het onteigeningsplan aan een plan van aanleg en stelt dat hij dienvolgens analogische toepassing heeft gemaakt van hetgeen is gesteld in een omzendbrief (BA 99/01) d.d. 23 februari 1999 (B.S. 30 maart 1999).

Overwegende dat daar tegenover staat :

1. Samen met Stijn VERBIST, "Administratiefrechtelijke aspecten inzake onteigening", Larcier, CABG 2004/5, p. 49, annotatie 166 vraagt Ons Ambt zich af : "Wat is de

- wettelijke kracht van omzendbrieven?".
2. De door de onteigenaar voorgestane interpretatie strookt met geen enkele Wet, Decreet of Besluit, ook niet wanneer zich de kwestieuze voormelde particulariteit voordoet, en de vraag stelt zich of deze zelfs niet wordt tegengesproken door het tweede lid van art. 11 van het Besluit van de Vlaamse Regering d.d. 27 juli 2004 (minstens de dubbele handtekening, "co-signature").
 3. Tenslotte stelt zich toch ook wel de simpele vraag hoe een omzendbrief d.d. 23 februari 1999 zou kunnen uitleggen wat er is bedoeld in een Besluit van de Vlaamse Regering d.d. 27 juli 2004, dus lang daarna? Even simpel is dan de vraag waarom de Vlaamse Regering de regeling die naar zienswijze van de onteigenaar is vervat in de omzendbrief d.d. 23 februari 1999, dan niet heeft opgenomen in haar Besluit d.d. 27 juli 2004?

Overwegende dat het gelet op het belang van deze discussie (die de geldigheid zelf van het onteigeningsbesluit betreft), past aan de gedingvoerende partijen de gelegenheid te geven standpunt in te nemen aangaande het hierboven gestelde.

Gelet op art. 774 van het Gerechtelijk Wetboek.

OM DEZE REDENEN:

Rechtdoende op tegenspraak en in laatste aanleg.
Alle andere tegenstrijdige of verderreikende besluiten verwerpend.

Alvorens te statueren over het antwoord op de vraag of de vordering regelmatig is ingesteld, de door de wet voorgeschreven formaliteiten vervuld zijn en het plan van de grondinnemingen van toepassing is op het goed waarvan de onteigening wordt gevorderd.

Zeggen voor recht dat de debatten ambtshalve heropend worden ter openbare terechtzitting van woensdag, 13

december 2006 om 11.20 uur, van het Vredegerecht van het kanton WESTERLO, te WESTERLO, St.-Lambertusstraat 4, uitsluitend teneinde de gedingvoerende partijen toe te laten verder standpunt in te nemen aangaande de vraag door welke instantie het onteigeningsbesluit diende genomen, rekening houdende met hetgene dienaangaande hiervoren in het overwegende gedeelte van dit Vonnis werd gesteld.

Kosten voorbehouden.

Verklaren dit vonnis uitvoerbaar bij voorraad niettegenstaande alle verhaal en zonder borgstelling.

II. BIJ TUSSENVONNIS D.D. 29 JANUARI 2007 WERD ALS VOLGT GESTATUEERD.

Gelet op de verklaringen van partijen.

Gelet op de overgelegde stukken en conclusies.

Overwegende dat uit de toelichting die de gedingvoerende partijen hebben verstrekt na het tussenvonniss d.d. 13 november 2006, is gebleken dat eisende partij zich naast de omzendbrief d.d. 23 februari 1999 evenzeer beroept op wettelijke bepalingen. Hun standpunten worden thans nader onderzocht.

Overwegende dat in het voormelde tussenvonniss reeds nominatim de tekst was opgenomen van art. 11 van het Besluit van de Vlaamse Regering d.d. 27 juli 2004 (waarnaar in het M.B. d.d. 16 juni 2005 wordt verwezen) tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering. In álle bevoegdheidsbesluiten van de Vlaamse regering wordt bij de bepaling van de bevoegdheid tot het machtigen van onteigeningen verwezen naar het Besluit van de Vlaamse regering d.d. 19 december 1991, zulks sinds de vorming van élke Vlaamse regering na het van kracht worden van dit laatste Besluit. Het kwestieuze Besluit d.d. 19 december 1991 stelde de algemene bevoegdheid vast van de Vlaamse Minister van Binnenlandse Aangelegenheden (thans Binnenlands Bestuur) voor de onteigeningsmachtigingen van (o.a.) de gemeenten, steeds met de instemming van de functioneel bevoegde Vlaamse

Minister. Het is op die grond dat verwerende partij stelt dat het Ministerieel Besluit d.d. 16 juni 2005 had dienen uit te gaan van de Vlaamse Minister van Binnenlandse Aangelegenheden (Binnenlands Bestuur).

Overwegende dat eisende partij stelt dat dit M.B. terecht uitgaat van de Vlaamse Minister van Financiën, Begroting en Ruimtelijke Ordening, en wel op grond van de clausulering in het Besluit d.d. 19 december 1991 en het Besluit d.d. 27 juli 2004 "behoudens in de gevallen bepaald in de wet." Eisende partij stelt derhalve dat in casu wettelijke bepalingen voorhanden zijn op grond van dewelke niet de Vlaamse Minister voor Binnenlandse Aangelegenheden maar wel deze van Financiën, Begroting en Ruimtelijke Ordening bevoegd is.

Overwegende dat de in de Besluiten d.d. 19 december 1991 en 27 juli 2004 opgenomen uitzonderingsregel "tenzij de wet anders bepaalt", betekent dat alleen indien er een specifieke regelgeving bestaat die een onteigeningsprocedure voorziet die uitmondt in het optreden van een andere instantie dan de Vlaamse Minister van Binnenlands Bestuur, deze laatste niet de machtigende overheid is.

Overwegende dat uit de teksten blijkt dat zulks ondermeer het geval was met de Stedenbouwwetgeving van 1996. Meer bepaaldelijk bevatten de (thans opgeheven) artikelen 23 tot en met 36 van het Decreet betreffende de Ruimtelijke Ordening d.d. 22 oktober 1996 bepaalde "onteigeningsregels", maar deze onteigeningsregeling van het Decreet d.d. 22 oktober 1996 werd opgeheven door het Decreet houdende de organisatie van de Ruimtelijke Ordening d.d. 18 mei 1999 waarvan art. 196 bis ondermeer het volgende bepaalt :

"De bepalingen van artikelen 69, 70, 71, 72, 73, 74 en 75 van dit decreet zijn eveneens van toepassing bij de verwerving van onroerende goederen, vereist voor de verwezenlijking van de plannen van aanleg, bedoeld in het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996."

Overwegende dat zulks betekent dat - terwijl uiteraard nog steeds stedenbouwkundige plannen volgens het decreet van 22 oktober 1996 (zoals bijvoorbeeld bijzondere plannen van aanleg) kunnen worden opgemaakt - voor de onteigeningen de regelgeving van het decreet van 18 mei 1999 dient gevolgd.

Overwegende dat de regelgeving vervat in dit laatste decreet derhalve dient onderzocht. Art. 70, par. 2 van het decreet d.d. 18 mei 1999 bepaalt ondermeer het volgende :

" Het onteigeningsplan dat ter uitvoering van dit decreet tegelijkertijd met het ruimtelijk uitvoeringsplan wordt opgemaakt, wordt tegelijk met het ruimtelijk uitvoeringsplan onderworpen aan de procedureregels bepaald voor het opmaken van dat ruimtelijk uitvoeringsplan.

Evenwel wordt een onteigeningsplan dat gekoppeld is aan een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan dat ter goedkeuring aan de Bestendige Deputatie wordt voorgelegd, niet aan die Bestendige Deputatie maar aan de Vlaamse Regering ter goedkeuring voorgelegd.

Dit kan pas na de goedkeuring van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan door de Bestendige Deputatie. De Vlaamse Regering beslist over het onteigeningsplan en verleent een onteigeningsmachtiging conform de wetgeving inzake onteigeningen. "

Overwegende dat bij de zoektocht naar de betekenis van de vier voormelde zinnen in het algemeen, en in het bijzonder in het licht van onderhavige voorliggende casus, moet worden geconcludeerd dat de inhoud van deze vier zinnen eerder raadselachtig is. Rechtspraak, rechtsleer of commentaren konden niet worden aangetroffen, behoudens één commentator.

Overwegende dat deze ene commentator stelt :

- dat de hiervoor geciteerde eerste zin van art. 70, par. 2 van het decreet d.d. 18 mei 1999 het volgende betekent :

"Door de toepassing van dit artikel op de plans van het Decreet van 22 oktober 1996 houdt dit in dat een onteigeningsplan gekoppeld aan een BPA wordt goedgekeurd door de Vlaamse Minister voor Ruimtelijke Ordening (eigen onderlijning), zoals het voordien ook geregeld was in het Decreet van 22 oktober 1996" ((Erik Vander Peypen, "De onteigeningsmachtiging. De administratieve fase van de onteigeningsprocedure (voor de lokale en de regionale besturen)" in J. Ghysels en R. Palmans (eds.) "Onteigeningen. De voorafgaande fase", Intersentia 2006, p. 76, nr. 163)).

- dat de hiervoor geciteerde tweede, derde en vierde zin van art. 70, par. 2 van het decreet d.d. 18 mei 1999 het volgende betekent :

"Dit houdt in dat het onteigeningsplan wel dezelfde weg volgt als het stedenbouwkundig plan maar dat op het einde van de procedure, het onteigeningsplan moet worden goedgekeurd door de Vlaamse Minister van Binnenlands Bestuur (eigen onderlijning). Noch het decreet Ruimtelijke Ordening van 18 mei 1999 noch het bevoegdheidsbesluit van de Vlaamse Regering voorzien in een afzonderlijke regeling voor dergelijke onteigeningen. De algemene bevoegdheidsregeling is dus van toepassing" (Erik Vander Peypen, o.c., p. 76, nr. 165).

Overwegende dat deze commentaar dient gekwalificeerd als even raadselachtig als de tekst zelf, zeker nu de commentator inleidt met de vermelding dat "de aanduiding van de bevoegde machtigingsinstantie afhangt van de gevoerde procedure" (sic) (Erik Vander Peypen, o.c., p. 75, nr. 162). Nochtans leidt de toepassing in casu van deze commentaar, in casu tot de conclusie dat het M.B. d.d. 16 juni 2005 terecht uitgaat van de Vlaamse Minister van Financiën, Begroting en Ruimtelijke Ordening en niet de Vlaamse Minister van Binnenlands Bestuur gezien het in casu gaat over een onteigeningsplan gekoppeld aan een BPA

(uit de voorgelegde stukken blijkt dat het Bijzonder Plan van Aanleg "Containerpark" van de gemeente Laakdal bestaat uit een plan bestaande toestand, een bestemmingsplan en stedenbouwkundige voorschriften, en een onteigeningsplan).

Overwegende dat Ons Ambt gelet op het broze karakter van één en ander echter vooralsnog niet geschilbeslechtend kan statueren en de hiernabepaalde onderzoeksmaatregel onontbeerlijk acht omdat :

- de commentaar het raadselachtig karakter van de wettekst niet heeft geneutraliseerd, minstens niet de sporen en het verband heeft aangegeven tussen de tekst zelf en de eraan gegeven interpretatie ;
- er met betrekking tot de voorliggende rechtsvraag slechts één enkele commentaar kon worden aangetroffen;
- die ene commentator zélf Adjunct van de directeur bij de Vlaamse Gemeenschap, Administratie Binnenlandse Aangelegenheden is (o.c., p. 17) en geen academicus-rechtsgeleerde hetgeen mogelijkerwijze een zekere eenzijdige beoordeling zou kunnen teweegbrengen (uiteraard zonder ook maar enige afbreuk te willen doen aan de grote verdiensten van deze commentator die met zijn tekst een uiterst waardevolle bijdrage heeft geleverd vanwege een praktizijn tot een voornaam onderdeel van het onteigeningscontentieux) ;
- omdat het belangrijk is voor deze casus en voor de rechtsvinding in het algemeen, dat voor eens en voor altijd een einde wordt gesteld aan dusdanige betwistingen over de onteigeningsbevoegdheid, meer bepaald de onteigeningsmachtiging.

OM DEZE REDENEN:

Rechtdoende op tegenspraak en in laatste aanleg.

Alle andere tegenstrijdige of verderreikende besluiten verwerpend.

Alvorens te statueren over het antwoord op de vraag of de

vordering regelmatig is ingesteld, de door de wet voorgeschreven formaliteiten vervuld zijn en het plan van de grondinnemingen van toepassing is op het goed waarvan de onteigening wordt gevorderd.

Benoemen als deskundige, **de heer Professor Dr. Marc BOES**, Gewoon Hoogleraar aan de Rechtsfaculteit van de Katholieke Universiteit Leuven, p/a Collegium Falconis, Instituut voor Administratief Recht, Tienstestraat 41 te 3000 LEUVEN, met zending :

"Na kennis te hebben genomen van de inhoud van het tussenvonnis d.d. 13 november 2006. Te antwoorden op de navolgende twee vragen :

1. Is art. 70, par. 2 van het Decreet d.d. 18 mei 1999 houdende de organisatie van de Ruimtelijke Ordening een andersluidende bepaling in de zin van art. 1 van het Besluit van de Vlaamse Regering d.d. 19 december 1991 inzake onteigeningen ten algemene nutte ten behoeve van (ondermeer) de gemeenten en in de zin van art. 11 van het Besluit van de Vlaamse Regering d.d. 27 juli 2004 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering ?
2. In bevestigend geval, is de juridische draagwijdte van voormeld art. 70, par. 2 dat een onteigeningsplan dat deel uitmaakt van een Bijzonder Plan van Aanleg en hieraan dus gekoppeld is, moet uitgaan van de Vlaamse Minister van Ruimtelijke Ordening en niet van de Vlaamse Minister van Binnenlands Bestuur ?

Verder te antwoorden op alle nuttige vragen van de gedingvoerende partijen in verband met hetgeen voorafgaat.

Dragen aan de Deskundige op zijn Verslag, onder eed bevestigd, ter Griffie neer te leggen binnen de 6 weken na zijn inwerkingstelling."

Bepalen dat eisende partij de Deskundige dient te provisioneren, in afwachting van de beslissing ten gronde nopens de kosten van het deskundig onderzoek.

Stellen de zaak in voortzetting op de openbare

terechtzing van woensdag, 28 maart 2007 om 09.00 uur, op het Vredegerecht te WESTERLO, Sint-Lambertusstraat, 4. Kosten voorbehouden.

Verklaren dit vonnis uitvoerbaar bij voorraad niettegenstaande alle verhaal en zonder borgstelling.

III. DE INHOUD VAN HET DESKUNDIG VERSLAG VAN PROFESSOR DR. MARC BOES LUIDT ALS VOLGT :

1. Inleiding

De heer Vrederechter van het kanton Westerlo heeft bij drie vonnissen van 29 januari 2007 (Gemeente Laakdal tegen Vangenechten-Janssens, rolnummer 06A410; Gemeente Laakdal tegen Aerts-Buyens, rolnummer 064A11, en Gemeente Laakdal tegen Vertessen, rolnummer 06A412) ondergetekende aangesteld als deskundige.

Bij brief van 22 februari 2007 heeft de raadsman van de Gemeente Laakdal mij deze vonnissen in afschrift overgemaakt, met de vraag of ik deze opdracht aanvaardde. Bij brieven van 2 maart 2007 heb ik aan de raadsliden van de partijen gemeld dat ik de opdracht aanvaardde, en heb ik hen uitgenodigd mij alle nuttige informatie te bezorgen voor 15 maart 2007.

Bij brieven van 6 maart 2007 heeft mr. Van Lidt de Jeude, raadsman van de gemeente Laakdal mij drie eerste tussenvonnissen van de heer Vrederechter overgemaakt, uitgesproken op 13 november 2006, alsook kopie van zijn besluiten voor het tweede tussenvonnissen, van het ministerieel besluit van 16 juni 2005, van het besluit van de Vlaamse regering van 27 juli 2004, van het decreet van 21 november 2003 en van de omzendbrief van 23 februari 1999.

Mr. Kindermans, een van de raadsliden van de verwerende partijen, heeft mij bij brief van 8 maart 2007 de conclusies overgemaakt neergelegd na het eerste tussenvonnissen in de zaak Gemeente Laakdal tegen Vertessen. Bij brief van 13 maart 2007 heeft mr. Verstraeten, eveneens raadsman van de verwerende partijen, mij zijn besluiten overgemaakt, neergelegd in de drie zaken,

alsook de stukken 27 tot 30 van zijn dossier, zijnde kopie van het besluit van de Vlaamse regering van 27 juli 2004, van het besluit van de Vlaamse regering van 29 december 1991, van de omzendbrief van de Vlaamse regering van 23 februari 1999, en van het arrest van de Raad van State nr. 117.412, Kerkfabriek van O.L.Vrouw ten hemel opgenomen, van 21 maart 2003.

In mijn brief van 2 maart 2007 heb ik de partijen erop gewezen dat gelet op de aard van de opdracht een installatievergadering niet nodig was. Geen van de partijen heeft daarop gereageerd.

Ik heb kennis genomen van de vonnissen en van de conclusies en documenten die de partijen aan mij hebben overgemaakt.

2.Omschrijving van de opdracht

In de drie vonnissen wordt de opdracht als volgt omschreven:

"Na kennis genomen te hebben van de inhoud van het tussenvonnis d.d. 13 november 2006.

Te antwoorden op de volgende vragen:

- 1. Is artikel 70, par. 2 van het Decreet d.d. 18 mei 1999 houdende organisatie van de Ruimtelijke Ordening een andersluidende bepaling in de zin van art. 1 van het Besluit van de Vlaamse Regering d.d. 19 december 1991 inzake onteigeningen ten algemene nutte ten behoeve van (ondermeer) de gemeenten en in de zin van art. 11 van het Besluit van de Vlaamse Regering d.d. 27 juli 2004 tot bepaling van de bevoegdheden van leden van de Vlaamse regering?*
- 2. In bevestigend geval, is de juridische draagwijdte van voormeld art. 70, par. 2 dat een onteigeningsplan dat deel uitmaakt van een Bijzonder Plan van Aanleg en hieraan dus gekoppeld is, moet uitgaan van de Vlaamse Minister van Ruimtelijke Ordening en niet van de Vlaamse Minister van Binnenlands Bestuur?*

Verder te antwoorden op alle nuttige vragen van de gedingvoerende partijen in verband met hetgeen

voorafgaat.

Vragen aan de deskundige op zijn Verslag, onder eed bevestigd, ter Griffie neer te leggen binnen de 6 weken van zijn inwerkingstelling".

3. Het institutionele kader

A. De bevoegdheid van de Gewesten om machtiging tot onteigening te verlenen aan gedecentraliseerde besturen

Hoewel artikel 79, § 1 van de Bijzondere Wet tot Hervorming der Instellingen van 8 augustus 1980 op het eerste gezicht slechts bepaalt dat de Regeringen van de Gewesten en Gemeenschappen zelf mogen overgaan tot onteigeningen ten algemene nutte, en met geen woord rept over de vraag of de Regeringen machtiging mogen verlenen, binnen de grenzen van de materies waarvoor de Gewesten en Gemeenschappen bevoegd zijn, aan de gedecentraliseerde besturen, is er geen twijfel over dat ze wel degelijk die bevoegdheid hebben (1).

In voorliggende zaken moet worden vastgesteld dat het onteigeningsbesluit betrekking heeft op de ruimtelijke ordening, materie die door artikel 6, § 1, I, 1° aan de Gewesten wordt toebedeeld. Er is dus geen twijfel over dat de Vlaamse regering bevoegd was om aan de gemeente Laakdal machtiging te geven om tot onteigening over te gaan ter uitvoering van het Bijzonder Plan van Aanleg. Die bevoegdheid wordt overigens door geen enkele partij betwist.

B. De werking van de Vlaamse regering

Artikel 69 van de Bijzondere Wet tot Hervorming der Instellingen van 8 augustus 1980 luidt als volgt:

"Onverminderd de door haar toegestane delegaties, beraadslaagt elke Regering collegiaal, volgens de in Ministerraad toegepaste procedure van de consensus, over alle zaken die tot haar bevoegdheid behoren".

1 Arbitragehof, nr. 65, 15 juni 1988, J.T., 1988, 603, noot, L. Belva; nr. 3/89, 2 februari 1989, nrs. 13 en 14/89, 31 mei 1989; nr. 15/93, 16 december 1993. ALÉN, André, Handboek van het Belgisch Staatsrecht, Deurne, Kluwer Rechtswetenschappen België, 1995, 637; DENYS, M., Onteigening en planschade Deel I, Antwerpen, Kluwer Rechtswetenschappen België, 1995, 138.

Uit de vaste rechtspraak van de Raad van State volgt:

- dat alleen de regering zelf, niet de decreetgever, in afwijking van het principe van de collegiale besluitvorming, delegatie kan geven aan haar individuele leden (2);
- dat besluiten van individuele ministers van de regeringen van Gewesten en Gemeenschappen onwettelijk zijn wanneer ze buiten de grenzen van de door de regering toegestane delegatie vallen (3).

Er is geen reden om aan de juistheid van deze rechtspraak te twifelen.

De voorgelegde vragen zullen derhalve aan de hand van de hiervoor geschetste regels en principes beoordeeld worden.

4. Toepassing op de voorliggende zaken

A. De delegaties

Het Bijzonder Plan van Aanleg en het bijgaande onteigeningsplan werden goedgekeurd respectievelijk gemachtigd bij besluit van 16 juni 2005 door de Vlaamse Minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening.

Op datum van 16 juni 2005 was van toepassing het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juli 2004 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering (4). Aangaande onteigeningen bepaalt artikel 11 van dat besluit wat volgt:

"De Vlaamse minister, bevoegd voor de Binnenlandse Aangelegenheden, heeft delegatie om onteigeningsmachtigingen te verlenen ten algemene nutte, behoudens in de gevallen bepaald in de wet, aan de gemeenten, de provincies, de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en de erkende provinciale ontwikkelingsmaatschappijen, overeenkomstig het besluit van de Vlaamse Regering van 19

2 R.v.St., VZW Utopia, nr. 136.535, van 21 oktober 2004; Beckers-Ruppel, nr. 120.452, van 12 juni 2003; Kerkfabriek OLV ten Hemel opgenomen, nr. 117.412, van 21 maart 2003.

3 R.v.St., Van Dyck en Vets, nr. 166.513, van 10 januari 2007; Bastiaansen en Mattheussen, nr. 124.372, van 17 oktober 2003; Obin en Obin, nr. 88.981, 14 juli 2000.

4 B.S., 4 augustus 2004.

december 1991 inzake onteigeningen ten algemenen nutte ten behoeve van de gemeenten, de provincies, de intercommunale verenigingen en de gewestelijke ontwikkelingsmaatschappijen.

De leden van de (Vlaamse Regering) hebben delegatie om onteigeningsmachtigingen te verlenen aan instellingen of rechtspersonen die onder hun bevoegdheid vallen. Wanneer de aangelegenheid waarvoor de onteigening zich opdringt behoort tot de bevoegdheid van een ander lid van de Vlaamse Regering, wordt de machtiging verleend met instemming van dit lid".

Het besluit van 19 december 1991 waarnaar dit artikel 11 verwijst luidt als volgt:

"ART. 1.

De Vlaamse minister, bevoegd voor de Binnenlandse Aangelegenheden is, behoudens in de gevallen bepaald in de wet, bevoegd om de gemeenten, provincies, intercommunale verenigingen en de gewestelijke ontwikkelingsmaatschappijen te machtigen over te gaan tot onteigeningen ten algemenen nutte, met instemming van de functioneel bevoegde Vlaamse minister.

ART. 2.

De machtiging kan slechts worden verleend nadat het onteigeningsplan werd onderworpen aan een onderzoek in de vorm en binnen de termijn bepaald in de artikelen 3 tot 6 van de wet van 27 mei 1870 houdende vereenvoudiging der administratieve vormvereisten inzake onteigening ten openbare nutte.

ART. 3.

De Vlaamse minister, bevoegd voor de Binnenlandse Aangelegenheden bepaalt de wijze waarop de onteigeningsdossiers moeten worden samengesteld wanneer een aanvraag tot machtiging bij de regering wordt ingediend.

ART. 4.

Dit besluit treedt in werking op 1 januari 1992.

ART. 5.

De Vlaamse minister, bevoegd voor de Binnenlandse Aangelegenheden, is belast met de uitvoering van dit besluit".

Artikel 11 van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juli 2004 delegeert principieel de bevoegdheid om onteigeningsmachtigingen te verlenen aan de Minister bevoegd voor de Binnenlandse aangelegenheden. Vooraleer te onderzoeken wat de betekenis is van de woorden "behoudens in de gevallen bij wet bepaald", moet eerst worden onderzocht of het tweede lid van artikel van voormeld besluit geen uitzondering mogelijk maakt op de principiële bevoegdheid van de Minister bevoegd voor Binnenlandse aangelegenheden.

Dat tweede lid delegeert de bevoegdheid tot het geven van een onteigeningsmachtiging aan elke Minister wat betreft de instellingen en rechtspersonen die onder zijn of haar bevoegdheid vallen. Die instellingen en rechtspersonen waar het hier over gaat zijn opgesomd in artikel 4 van het besluit van 27 juli 2004. De gemeenten worden in dat artikel niet vermeld. Daaruit volgt dat artikel 11, tweede lid, van het besluit van 27 juli 2004 niet afdoet aan de principiële bevoegdheid van de Minister bevoegd voor Binnenlandse aangelegenheden om onteigeningsmachtiging te geven aan de gemeenten.

B. "Behoudens in de gevallen bij wet bepaald"

Uit artikel 11, eerste lid, van het besluit van 27 juli 2004 blijkt dat de Minister bevoegd voor Binnenlandse Aangelegenheden geen delegatie heeft voor het verlenen van onteigeningsmachtiging aan de gemeenten "in de gevallen bij wet bepaald".

De woorden "behoudens in de gevallen bij wet bepaald" komen ook voor in artikel 1 van het besluit van 19 december 1992.

Om de betekenis van deze woorden na te gaan kan men geen beroep doen op het advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State, omdat beide besluiten - zowel dat van 19 december 1992 als dat van 27 juli 2004 - genomen

werden bij "dringende noodzakelijkheid", zodat er geen advies aan de Raad van State werd gevraagd.

De strekking van deze woorden is evenwel duidelijk: in die gevallen waar de wet een andere minister dan de minister bevoegd voor Binnenlandse aangelegenheden aanduidt voor het verlenen van de onteigeningsmachtiging, hebben de delegatiebesluiten van 19 december 1992 en van 27 juli 2004 die bevoegdheidsregeling willen behouden.

Vooreerst mag worden opgemerkt, dat met het woord "wet" in deze context alleen de "federale wet" bedoeld kan zijn. Hiervoor werd immers al aangestipt dat de Vlaamse decreetgever niet bevoegd is om een bepaalde minister van de Vlaamse regering rechtstreeks een bepaalde bevoegdheid toe te bedelen. Artikel 69 van de Bijzondere Wet tot Hervorming der Instellingen van 8 augustus 1980 verzet zich daartegen: de Regering oefent haar bevoegdheden collegiaal uit, en alleen zij, en niet de decreetgever, kan bevoegdheden toebedelen aan individuele Ministers.

Die beperking geldt niet en gold niet voor de federale wetgever. Anderzijds is het zo, dat voor de geldigheid van een koninklijk besluit tot uitvoering van een federale wet, naast de handtekening van de Koning, de handtekening van gelijk welke federale Minister volstaat: artikel 106 van de Grondwet bepaalt: "Geen akte van de Koning kan gevolg hebben, wanneer ze niet medeondertekend is door een minister, die daardoor alleen reeds, ervoor verantwoordelijk wordt.", en die bepaling maakt geen enkel onderscheid tussen de ministers (5).

Dat belet evenwel niet dat de wetgever wel bevoegd is om te bepalen dat een koninklijk besluit tot uitvoering van een bepaalde wet slechts genomen kan worden op de voordracht van een minister of meer ministers, die bevoegd is of zijn voor bepaalde aangelegenheden. Dat besluit is dan niet rechtsgeldig wanneer het niet genomen

is op de voordracht van die bepaalde minister of ministers (6).

Een bekend voorbeeld is artikel 30 van de wet van 30 december 1970 betreffende de economische expansie ("Over het gehele grondgebied, kunnen de Staat, de provincies, de gemeenten en de openbare rechtspersonen aangeduid door de Koning overgaan tot de onteigening en verwerving voor algemeen nut van de onroerende goederen noodzakelijk voor de aanleg van gronden voor de industrie, het ambachtswezen of diensten, voor de aanleg van hun toegangswegen of voor bijkomende infrastructuurwerken. Tot het onteigeningsbesluit en de aanwijzing van de gronden wordt, op voorstel van de Minister die Openbare Werken onder zijn bevoegdheid heeft, door de Koning besloten") (7).

Volledigheidshalve moet ook melding gemaakt worden van de decreten die de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap aangenomen heeft voor de inwerkingtreding van de Bijzondere Wet tot Hervorming der Instellingen van 8 augustus 1980. De wet van 27 juli 1971 (8) bepaalde niet dat de uitvoeringsbesluiten van de decreten van de Cultuurraden collegiaal genomen moesten worden (door de Regering of door de Ministeriële Comités voor Gewestelijke Aangelegenheden, de voorlopers van de latere regeringen van de Gewesten).

Er zijn evenwel geen decreten uit die periode bekend die aan de Minister bevoegd voor de Ruimtelijke Ordening de bevoegd maakten voor het geven van machtigingsonteigeningen aan gemeenten.

Met de woorden "behoudens in de gevallen bij wet bepaald" bedoelen artikel 1 van het besluit van 19 december 1992 en artikel 11 van het besluit van 27 juli 2004 dus die gevallen waar de federale wet bepaalde dat een

6 Cass., 23 juni 1970, R.W., 1970-71, 60; R.v.St., Declercq en Bossuyt, nr.19.497, 6 maart 1979; Gent, 2 juni 1999, T.Strafr., 2001, 208.

7 Opgeheven voor het Vlaamse Gewest door decreet van 23 december 2005, art. 8, inwerkingtreding 1 januari 2006.

8 B.S. 23 juli 1971.

onteigeningsmachtiging bij koninklijk besluit te verlenen aan een gemeente, moest genomen worden op de voordracht van een welbepaalde minister.

Decreten tot stand gekomen op grond van de Bijzondere Wet tot Hervorming der Instellingen van 8 augustus 1980 kunnen dus geen "wet" zijn in de zin van de hiervoor vermelde bepalingen. Dat geldt dus ook voor het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, met inbegrip van artikel 70 par. 2 van dat decreet.

Deze vaststellingen zouden kunnen volstaan om de eerste vraag negatief te beantwoorden. Volledigheidshalve wordt nagegaan of de Minister bevoegd voor de Ruimtelijke Ordening op grond van de (federale) wet van 29 maart 1962 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedebouw, via het besluit van 19 december 1992, mogelijk wel bevoegd zou kunnen zijn voor het verlenen van onteigeningsmachtigingen aan gemeenten.

C. Is er een wettelijke bepaling die aan een specifieke minister de bevoegdheid geeft om voor onteigeningsmachtigingen in het kader van de wetgeving op de ruimtelijke ordening?

Om hiervoor vermelde redenen dient alleen te worden nagegaan of er in een federale wet een bepaling voorkomt die aan een specifieke minister de bevoegdheid geeft om onteigeningsmachtigingen te geven aan gemeenten in de materie van de ruimtelijke ordening.

De artikels 25 tot 30 van de wet van 29 maart 1962 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedebouw hadden betrekking op de onteigeningsprocedure.

Deze bepalingen luiden als volgt:

"Artikel 25. De verkrijging van onroerende goederen vereist voor de uitvoering van de voorschriften der streek-, gewest- en gemeentepannen kan steeds plaats hebben door onteigening ten algemenen nutte.

Als onteigenende instanties kunnen optreden het Rijk, de

provincies, de gemeenten, de openbare instellingen en alle lichamen, bij de wet bevoegd verklaard om ten algemenen nutte te onteigenen.

Wanneer de voorgenomen onteigening de ordening tot doel heeft van een gedeelte van het grondgebied dat bestemd is om verkaveld te worden met het oog op het oprichten van gebouwen voor huisvestings- of handelsdoeleinden, kan of kunnen de eigenaar of eigenaars die meer dan de halve oppervlakte van de in dat gebied begrepen gronden bezitten, vragen om, binnen de termijnen en onder de voorwaarden die de overheid heeft bepaald en voor zover zij blijk geven de nodige middelen te bezitten, belast te worden met de uitvoering van de voor die ordening vereiste werken alsmede met de herverkavelings- en ruilverkavelingsverrichtingen.

Deze aanvraag moet, op straffe van verval, worden ingediend binnen drie maanden na de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad van het koninklijk besluit tot goedkeuring van het onteigeningsplan.

Wanneer de onteigening de ordening tot doel heeft van een gedeelte van het grondgebied dat krachtens 2° van de artikelen 15 en 16 van deze wet een bijzondere bestemming heeft gekregen, kan de eigenaar of kunnen de eigenaars onder de hierboven bepaalde voorwaarden vragen om met de uitvoering van de ordeningswerken te worden belast.

In gevallen als bepaald in de vorige leden zal de onteigenende overheid, op verzoek van de personen die met de ordening van de strook zijn belast, de daartoe vereiste onroerende goederen onteigenen, wanneer de onderhandse verkrijging daarvan onmogelijk is gebleken.

Artikel 26. Om de nodige onteigeningen voor de uitvoering van een plan van aanleg te verrichten, moet de onteigenende instantie in het bezit zijn van een door de Koning goedgekeurd onteigeningsplan dat geheel of gedeeltelijk toepasselijk is op het in het plan van aanleg afgebeelde grondgebied. Het koninklijk besluit kan tegelijk op het plan van aanleg en op het desbetreffende

onteigeningsplan betrekking hebben.

Artikel 27. Het onteigeningsplan moet aangeven de omtrek van de te onteigenen percelen, afzonderlijk of tot stroken samengevoegd, met kadastrale vermelding van de sectie, de nummers, de grootte en de aard der percelen, evenals van de naam der eigenaars.

Het moet eveneens de onteigenende instantie of instanties vermelden.

Ter zake van de uit te voeren werken en onroerende verrichtingen, kan met het overnemen van de voorschriften van het plan van aanleg worden volstaan.

Artikel 28. Wanneer het onteigeningsplan en het plan van aanleg terzelfder tijd worden opgemaakt, worden beide samen onderworpen aan de formaliteiten bepaald voor het opmaken van het plan van aanleg. De eigenaars van de goederen, gelegen binnen de omtrek van de te onteigenen percelen, worden bovendien persoonlijk, schriftelijk en in hun woonplaats in kennis gesteld dat het plan in het gemeentehuis ter inzage ligt, overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 9 en 21 van deze wet.

Wordt het onteigeningsplan na het plan van aanleg opgemaakt, dan wordt het aan een onderzoek onderworpen in de vorm en binnen de termijnen bepaald in de artikelen 3 tot 6 van de wet van 27 mei 1870.

Wordt tot de onteigening besloten door een andere instantie, openbare instelling of lichaam dan de gemeente waar de goederen gelegen zijn, dan komen de kosten van het door de gemeente gedane openbaar onderzoek voor rekening van de onteigenaar.

Artikel 29. Elk onteigeningsplan dat ter uitvoering van deze wet is opgemaakt, wordt, vóór de beslissing van de Koning, onderworpen aan het advies van een Commissie, bestaande uit drie deskundigen, door de Koning benoemd voor een termijn van drie jaar, een vertegenwoordiger van de Minister van Openbare Werken en een vertegenwoordiger van de Minister van Financiën.

Artikel 30. Wanneer de onteigenaar in het bezit is van

een onteigeningsplan, door de Koning goedgekeurd ter uitvoering van deze wet, is hij ontheven van de administratieve formaliteiten welke door alle andere wettelijke bepalingen op de onteigeningen ten algemene nutte zijn voorgeschreven." Deze bepalingen werden met enige vormelijke aanpassingen overgenomen in het decreet betreffende de ruimtelijke ordening gecoördineerd op 22 oktober 1996, waar zij genummerd zijn als de artikels 23 tot 28.

Nergens in deze bepalingen wordt een specifieke minister aangeduid. In het coördinatiedecreet van 22 oktober 1996 wordt overigens, zoals het hoort, steeds de Vlaamse regering aangeduid.

Weliswaar is er de omzendbrief BA-99/01 van 23 februari 1999 die het volgende bepaalt:

"Onteigeningsplan initieel gekoppeld aan een plan van aanleg

Hiervoor werd reeds de onteigeningsmogelijkheid vermeld van het artikel 26, eerste lid van het decreet Ruimtelijke Ordening waarbij het onteigeningsplan en het plan van aanleg samen worden opgemaakt en tegelijk worden behandeld en goedgekeurd door de Vlaamse minister die bevoegd is voor de goedkeuring van het plan van aanleg, dit is de Vlaamse minister van Ruimtelijke Ordening. Die procedure geldt als een uitzonderingsprocedure op de algemene machtigingsprocedure die tot de bevoegdheid behoort van de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden.

Het is evident dat voor bestemmingen die volgens de voorschriften bij het plan door een openbaar bestuur moeten gerealiseerd worden, deze gekoppelde procedure wordt gevolgd. Als voorbeeld bij uitstek geldt de zone die op het plan van aanleg wordt voorzien voor de bouw van een gemeentehuis. De administratie ruimtelijke ordening zal erop toezien dat bij de opmaak van de

plannen van aanleg de nodige onteigeningsplannen worden gevoegd (9)".

Hoe logisch ook, deze omzendbrief vindt geen steun in enige (federale) wet, en is evenmin als een decreet bij machte af te wijken van de delegaties gegeven bij het besluit van 27 juli 2004.

De voor de hand liggende oplossing is om het delegatiebesluit aan te passen, maar tot zolang dat niet is gebeurd, is de Minister bevoegd voor Binnenlandse aangelegenheden bevoegd om onteigeningsmachtigingen te geven aan de gemeenten, ook wanneer die machtiging betrekking heeft op een onteigeningsplan dat samen met een Bijzonder Plan van Aanleg werd opgemaakt. Overeenkomstig artikel 1 van het besluit van 19 december 1992, besluit dat nog steeds van toepassing is blijkens artikel 11 van het besluit van 27 juli 2004, dient het besluit wel te worden genomen door de minister bevoegd voor binnenlandse aangelegenheden en de minister bevoegd voor de ruimtelijke ordening.

CONCLUSIE

Om de hiervoor vermelde redenen dient de eerste vraag te worden beantwoord met neen.

Artikel 70, par.2 van het decreet van 18 mei 1999 houdenden de organisatie van de ruimtelijke ordening is geen andersluidende bepaling in de zin van artikel 1 van het besluit van 19 december 1992 en van artikel 11 van het besluit van 27 juli 2004.

Daar de eerste vraag met neen beantwoord moet worden, behoeft de tweede vraag geen antwoord.

Ik zweer dat ik mijn opdracht in eer en geweten, nauwgezet en eerlijk vervuld heb.

IV. ALGEMEEN BESLUIT.

Overwegende dat de Deskundige op grond van gedetailleerde en oordeelkundige motieven tot de conclusie komt dat art. 70, par. 2 van het Decreet d.d. 18 mei 1999 houdende de

organisatie van de Ruimtelijke Ordening géén andersluidende bepaling is in de zin van art. 1 van het Besluit van de Vlaamse Regering d.d. 19 december 1991 (bij louter administratieve vergissing wordt in het deskundig verslag "1992" vermeld) inzake onteigeningen ten algemene nutte ten behoeve van (ondermeer) de gemeenten en in de zin van art. 11 van het Besluit van de Vlaamse Regering d.d. 27 juli 2004 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, en dat dienvolgens de Minister bevoegd voor Binnenlandse Aangelegenheden bevoegd is om de onteigeningsmachtigingen te geven aan de gemeenten, ook wanneer die machtiging betrekking heeft op een onteigeningsplan dat samen met een Bijzonder Plan van Aanleg werd opgemaakt.

Overwegende dat deze deskundige conclusie naderhand niet meer is weerlegd, noch argumenten zijn aangevoerd welke er eventueel zouden kunnen toe leiden te beslissen, dat deze conclusie op enig onderdeel zou dienen geamendeerd. **Overwegende** dat nu het Ministerieel Besluit d.d. 16 juni 2005 uitgaat van de Vlaamse Minister van Financiën en Begroting, en Ruimtelijke Ordening terwijl dit had dienen uit te gaan van de Vlaamse Minister van Binnenlandse Aangelegenheden, de onderhavige vordering van de onteigenaar dient te worden afgewezen en er geen aanleiding bestaat om de procedure voort te zetten.

OM DEZE REDENEN:

Rechtdoende op tegenspraak en in eerste aanleg.
Alle andere tegenstrijdige of verderreikende besluiten verwerpend.
Zeggen voor recht dat de onderhavige vordering van de onteigenaar dient te worden afgewezen en er geen aanleiding bestaat om de procedure voort te zetten, dit alles in toepassing van art. 7, tweede en derde lid van de Wet van 26 juli 1962 betreffende de rechtspleging bij hoogdringende omstandigheden inzake onteigening ten

algemenen nutte, vervat in art. 5 van de Wet van 26 juli 1962 betreffende de onteigeningen ten algemenen nutte en de concessies voor de bouw van autosnelwegen.

Veroordelen eisende partij tot betaling van de kosten van dit geding, inbegrepen de rechtsplegingsvergoeding.

Begroten de kosten van dit geding in hoofde van eisende partij tot op heden in hun geheel op VIERHONDERD ZESTIG EURO EENENTWINTIG EUROCENT (460,21 EUR), hetzij 150,35 EUR kosten van dagvaarding en rolstelling, 61,97 EUR aanvullende rechtsplegingsvergoeding (heropening debatten), 61,97 EUR aanvullende rechtsplegingsvergoeding (deskundig onderzoek) en 185,92 EUR rechtsplegingsvergoeding (ten gronde) deze laatste alle drie voorzien bij artikel 1022 van het Gerechtelijk Wetboek.

Begroten de kosten van dit geding in hoofde van verwerende partij tot op heden in hun geheel op DRIEHONDERD EN NEGEN EURO ZESENTACHTIG EUROCENT (309,86 EUR), hetzij 61,97 EUR aanvullende rechtsplegingsvergoeding (heropening debatten), 61,97 EUR aanvullende rechtsplegingsvergoeding (deskundig onderzoek) en 185,92 EUR rechtsplegingsvergoeding (ten gronde) alle drie voorzien bij artikel 1022 van het Gerechtelijk Wetboek.

Verklaren dit vonnis uitvoerbaar bij voorraad niettegenstaande alle verhaal en zonder borgstelling.

En Wij hebben getekend met de griffier.

Doorhaling goedgekeurd van 29 blanco bladzijden.

De wnd. Hoofdgriffier,

De Vrederechter,

Josephine BREMS

Ludo CARENS